

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/571/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113204365
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6113204365.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa TERMOREAL s. r. o., so sídlom Družby 31, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 834 980, zastúpený advokátom JUDr. Michalom Badinským, so sídlom ČSA 20, 974 01 Banská Bystrica, proti odporcovi Z. R., narodený XX. XX. XXXX, bytom C., F. út XX, H., v konaní o zaplatenie 15.483,02 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 13C/66/2013-80 z 10. 03. 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd konanie zastavil podľa § 103 a 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) konštatujúc, že rozhodujúcim právnym predpisom pre určenie právomoci súdu v danom prípade je nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. 12. 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ktorý ustanovuje v oddieli č. 4 výlučnú právomoc vo veciach spotrebiteľských zmlúv tak, že súdom, ktorý má právomoc prejednať spor vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, je ten súd členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko. Navrhovateľ, ktorý s odporcom uzavrel zmluvu č. 3/2008 o dodávke tepla a teplej úžitkovej vody, má v danej veci postavenie dodávateľa, keďže v obchodnom registri má ako predmet činnosti zapísané obstarávanie služieb spojených so správou nehnuteľností, správa bytového fondu a nehnuteľností, výroba tepla, rozvod tepla a poskytovanie energetickej služby, okrem činnosti energetického auditu a odporca má postavenie spotrebiteľa v zmysle definície Občianskeho zákonníka aj noriem Európskej únie, podľa ktorých spotrebiteľom je akákoľvek fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti. Odporca má bydlisko v Maďarsku. Súd Slovenskej republiky nemá preto právomoc vo veci konať a rozhodnúť. O vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi rozhodol podľa § 11 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zbierky o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Rozhodnutie o trovách konania si vyhradil v zmysle § 151 ods. 3 O. s. p. na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Navrhovateľ sa v odvolaní proti tomuto uzneseniu domáha zrušenia rozhodnutia okresného súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Okresný súd označil odporcu za spotrebiteľa v zmysle ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že spotrebiteľom je taká osoba, ktorá používa tovar alebo služby od dodávateľa na vlastné účely pre svoje osobné použitie, resp. pre potreby príslušníkov svojej domácnosti a predmet plnenia neslúži na podnikateľskú činnosť. Medzi adhézne zmluvy možno zaradiť aj dodávku elektrickej energie a tepla, ak ide o dodávku do domácnosti. Prenájom nehnuteľností v zmysle § 123 a nasl. Občianskeho zákonníka nevyžaduje oprávnenie na podnikanie. O podnikanie pri prenájme nehnuteľností v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 455/1991 Zbierky o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) ide v prípade, ak sa popri prenájme nehnuteľností, bytových a nebytových priestorov poskytujú aj iné než základné služby spojené s prenájmom. Za

základné služby treba považovať taký okruh služieb, ktoré zabezpečujú možnosť ich riadneho užívania nájomcom. Takýmito službami sú dodávka tepla, teplej úžitkovej vody, dodávka elektrickej energie, plynu, odvoz smetí, odvoz splaškov, upratovanie spoločných priestorov, kominárske služby a pod.. V súdnej veci ide o prípad vlastníctva technickej budovy odporcom, v ktorej má navrhovateľ ako nájomca svoju technológiu na výrobu tepla, teplej úžitkovej vody a studenej vody, ktoré zároveň dodával odporcovi, a tento ich v rozhodnom období následne distribuoval svojim ďalším nájomcom podnikateľom, a to spoločnosti GEOPRIS, spol. s r. o., SEMAR BB, s. r. o., J. G. - Multigas, J. P., J. XX, L. L.. Z fakturácie dodaného tovaru je zistiteľné, že išlo o dodávanie v médií vo vysokých objemoch, a preto nemohlo ísť o dodávku do domácnosti pre osobnú spotrebu odporcu alebo jeho rodinných príslušníkov. Nárok uplatňovaný v tomto konaní je potom nárokom za služby, ktoré neboli poskytované odporcovi pre jeho vlastné účely a na osobné použitie jeho, resp. členov jeho rodiny v zmysle zákonnej definície spotrebiteľa podľa § 52 Občianskeho zákonníka, ale pre potreby tretích osôb - nájomcov. Odporca preto nespĺňa zákonné podmienky spotrebiteľa, keďže konal pre potreby svojej inej podnikateľskej činnosti (z ktorej príjmy podliehajú aj dani podľa ust. § 6 ods. 3 zák. č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov) a zmluva uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom nie je spotrebiteľskou zmluvou. Prvostupňový súd sa vôbec nezaoberal hmotnoprávnymi podmienkami, od ktorých sa odvodzuje pojem spotrebiteľskej zmluvy, dodávateľa a spotrebiteľa, ako podmienky pre určenie miestnej príslušnosti súdu na konanie vo veci.

Uplatnil si trovy odvolacieho konania vo výške 328,38 €.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. v celom rozsahu uznesenie okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konania, považujúc odvolanie za dôvodné.

V návrhu na začatie konania doručenom Okresnému súdu Banská Bystrica 25. 02. 2013 navrhovateľ uviedol, že miestnu príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica konať v tejto veci odvodzuje od znenia čl. 5 ods. 1 písm. a) a písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podľa ktorého osoba s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby a na účely tohto ustanovenia, ak sa účastníci zmluvy nedohodli inak, je miestom zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby:

- pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodá alebo mal dodať,
- pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli, alebo mali poskytnúť.

Právnym základom pre dodávku tepla a teplej úžitkovej vody v zmysle návrhu je zmluva č. 3/2008 uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom 09. 07. 2008, ktorú navrhovateľ v kópii aj pripojil a výšku nároku konkretizoval navrhovateľ faktúrami so splatnosťou o období od 14. 04. 2010 do 14. 01. 2010 vystavenými za fakturačné obdobie konkretizované v jednotlivých faktúrach predložených súdu vo fotokópii. Okresný súd pretlmočený návrh na začatie konania doručil odporcovi v mieste jeho bydliska v Maďarsku, ktorý si za právneho zástupcu zvolil JUDr. Andreu Koczásovú, advokátku so sídlom v Komárne (advokátka JUDr. Andrea Koczásová podľa oznámenia doručeného Okresnému súdu Banská Bystrica 04. 12. 2014 vypovedala odporcovi plnú moc - poznámka odvolacieho súdu) a vyjadril sa k veci samej v podaní z 20. 01. 2014 na č. I. 70 - 71 spisu, v ktorom odporca namietal, že navrhovateľom označenú zmluvu č. 3/2008 o dodávke tepla a teplej úžitkovej vody z 09. 07. 2008 neuzavrel, ani na jej uzatvorenie nikoho nespĺnomocnil. Nespomína si, že by mu navrhovateľ faktúry vystavené podľa tejto zmluvy kedykoľvek doručoval. Žiadal, aby sa súd v prvom rade zaoberal platnosťou zmluvy a po vykonaní dôkladného dokazovania návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietol. Z textu vyjadrenia odporcu k žalobe je zrejmé, že žiadnym spôsobom nenamietal nedostatok právomoci súdu so sídlom v Slovenskej republike konať vo veci a jeho vyjadrenie nie je vyjadrením, v ktorom by namietol absenciu právomoci súdu Slovenskej republiky vo veci konať.

Názor okresného súdu, že podľa § 103 Občianskeho súdneho poriadku je povinný kedykoľvek za konania prihliadať na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci, a že v prípade zistenia neodstrániteľného nedostatku podmienky konania (medzi ktoré patrí aj nedostatok právomoci) musí konanie zastaviť, je správny. Okresný súd správne posudzoval svoju právomoc podľa nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných

veciach, pretože nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 1215/2012 z 12. 12. 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa v zmysle prechodných ustanovení čl. 66 bod 1 uplatňuje len na konania začaté od 10. 01. 2015. Konanie na okresnom súde začalo 25. 02. 2013. Navrhovateľ doručil 11. 03. 2014 okresnému súdu písomné podanie označené ako zmena pôvodného návrhu, v ktorom žiadal podľa § 95 ods. 1 O. s. p. pripustiť zmenu návrhu, ako reakciu na tvrdenie odporcu, že zmluvu s navrhovateľom neuzavrel, kde si peňažné plnenie v rovnakej výške ako v pôvodnom návrhu uplatňuje už podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako bezdôvodné obohatenie vzniknuté v plnení z neplatného právneho úkonu. O tomto podaní navrhovateľa okresný súd zatiaľ nerozhodol.

Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach upravuje právomoc súdu v občianskych a obchodných veciach v druhej kapitole. Cieľom týchto ustanovení je zjednotiť pravidlá medzinárodnej príslušnosti pre súdy členských štátov Európskej únie. Nariadenie je priamo aplikovateľné a má aplikačnú prednosť pred národným právom. Aplikuje sa len v sporoch s medzinárodným prvkom, to znamená v tých, ktorých sa musí riešiť otázka medzinárodnej príslušnosti procesného súdu s ohľadom na bydlisko či štátnu príslušnosť účastníkov, skutkové okolnosti sporu alebo jeho predmet. Aby mohol súd správne posúdiť svoju medzinárodnú príslušnosť, musí nevyhnutne správne identifikovať predmet sporu. Okresný súd v domnení, že zmluva medzi navrhovateľom a odporcom je spotrebiteľskou zmluvou, aplikoval články nariadenia o právomoci vo veciach spotrebiteľských zmlúv. Vyjadrením odporcu k veci samej a následným úkonom navrhovateľa, ktorý žiadal pripustiť zmenu návrhu je ale názor okresného súdu o právnom vzťahu zo spotrebiteľskej zmluvy spochybnený. Informácie zistiteľné zo spisu zatiaľ nedávajú spoľahlivý skutkový základ pre záver, či medzi účastníkmi bola uzavretá nejaká zmluva, aký charakter mala táto zmluva, a či navrhovateľovi vzniklo proti odporcovi právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, z tohto dôvodu v tomto štádiu konania nie je možné zaujať názor, či je záver okresného súdu o existencii neodstrániteľného nedostatku podmienky konania v zmysle § 104 ods. 1 O. s. p. správny. Pre účely posúdenia právomoci Okresného súdu Banská Bystrica na konanie v zmysle nariadenia 44/2001 je potrebné podrobnejšie zistiť skutkové okolnosti prípadu vo vzťahu k uzavretiu zmluvy č. 3/2008 a zistenia, na základe akého právneho dôvodu dodával navrhovateľ odporcovi plnenia označené v jednotlivých faktúrach, ktorých zaplata sa v tomto konaní domáha.

I keď nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 osobitne upravuje právomoc súdov v spotrebiteľských veciach, ktoré je potrebné v prípade sporu zo spotrebiteľskej zmluvy použiť vždy, nejde o výlučnú právomoc, ktorú ako jedinú v zmysle čl. 25 nariadenia, súd z úradnej povinnosti preskúmava. Okresný súd vo svojom rozhodnutí sa žiadnym spôsobom nevyporiadal s reakciou odporcu na doručený návrh na začatie konania a jeho vyjadrenie vo veci samej bez námietky príslušnosti súdu, čo sa v zmysle čl. 24 nariadenia považuje za „zúčastnenie sa konania“, ktorá skutočnosť zakladá právomoc súdu na prejednanie a rozhodnutie veci.

Úlohou okresného súdu bude po vrátení veci na ďalšie konanie dopytom na účastníkov zistiť konkrétne okolnosti uzavretia zmluvy a dodania plnenia odporcovi, v prvom rade za účelom zistenia, či je daná právomoc súdov Slovenskej republiky v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 na prejednanie veci a vysporiadať sa s tým, či chýbajúca námietka odporcu proti medzinárodnej príslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica v zmysle čl. 24 nariadenia zakladá právomoc tohto súdu prejednať vec a v závislosti od konkrétnych zistení zvoliť ďalší procesný postup.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.